

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1967/2566

บริษัท ม.โจทก์ นาย ข.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 208, ป.วิ.อ. มาตรา 230/1, ป.อ. มาตรา 137, ป.อ. มาตรา 267, ป.อ. มาตรา 268, ป.อ. มาตรา 90, พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 3, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30

ย่อ / หลักกฎหมาย

ท. ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องคดีนี้ โดยศาลอุทธรณ์ภาค 1 มีคำสั่งให้ศาลชั้นต้นสอบถาม ม. กรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์ เรื่องการถอนฟ้องของ ท. เพื่อให้ได้ความกระจ่างว่า ท. มีอำนาจถอนฟ้องคดีนี้จริงหรือไม่ แต่ ม. ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่นประสบปัญหาเรื่องการเดินทางเข้ามาในประเทศไทย อันเนื่องจากสถานการณ์โลกในขณะนั้นมีการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 เป็นวงกว้าง ม. จึงส่งบันทึกถ้อยคำตอบข้อซักถามของศาลอุทธรณ์ภาค 1 ที่กระทำในต่างประเทศ โดยมีโนตารีพับลิกและสถานเอกอัครราชทูตไทยในประเทศญี่ปุ่นรับรองว่า ม. ลงลายมือชื่อในเอกสารต่อหน้าตนต่อศาลชั้นต้นแทนการให้ถ้อยคำด้วยวาจาซึ่งศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต จึงรับฟังบันทึกถ้อยคำดังกล่าวแทนการสอบถามข้อเท็จจริงด้วยวาจาได้ ทั้งคำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค 1 ที่ให้ศาลชั้นต้นสอบถาม ม. ด้วยวาจาในเรื่องการถอนฟ้องเป็นไปเพื่อความกระจ่างในเรื่องดังกล่าว มิใช่เป็นการให้สืบพยานเพิ่มเติมตาม ป.วิ.อ. มาตรา 208 (1) จึงไม่จำต้องสืบพยานปาก ม. ที่ศาลอื่น หรือสถานที่ทำการของทางราชการ หรือสถานที่แห่งอื่นนอกศาล โดยจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพตาม ป.วิ.อ. มาตรา 230/1 ดังนี้ เมื่อบันทึกถ้อยคำของ ม. ระบุว่า ท. ไม่ใช่กรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์ และตราประทับที่ ท. ได้ประทับในคำร้องขอถอนฟ้องไม่ใช่ตราประทับของโจทก์ กับ ท. ไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอถอนฟ้องในนามของโจทก์ คำร้องขอถอนฟ้องของ ท. จึงไม่มีผลผูกพันโจทก์ และปรากฏตามหนังสือรับรองข้อเท็จจริงว่า ม. ในฐานะกรรมการผู้แทนแต่เพียงผู้เดียวของโจทก์ขอรับรองว่าโจทก์ไม่มีเจตนาจะถอนฟ้องคดีนี้แต่อย่างใด จึงฟังไม่ได้ว่าโจทก์ถอนฟ้องคดีนี้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137, 267, 268 พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 42 ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137, 267 การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ให้ลงโทษฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จัดข้อความอันเป็นเท็จ จำคุก 1 ปี ยกฟ้องโจทก์ในข้อหาความผิดเกี่ยวกับบริษัทจำกัด จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำคุก 6 เดือน นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่า นายทาเคโอะ มีอำนาจถอนฟ้องคดีนี้หรือไม่ เห็นว่า คำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค 1 ที่ให้ศาลชั้นต้นสอบถามนายมิ

โตชีด้วยวาจาในเรื่องการถอนฟ้องคดีนี้นั้นเป็นไปเพื่อความกระจ่างในเรื่องดังกล่าว มิใช่เป็นการให้
สืบพยานเพิ่มเติมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 208 (1) จึงไม่จำเป็นต้อง
สืบพยานปากนายมิโตชิที่ศาลอื่น หรือสถานที่ทำการของทางราชการ หรือสถานที่แห่งอื่นนอกศาล
โดยจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา มาตรา 230/1 ดังที่จำเลยฎีกา ดังนี้ เมื่อบันทึกถ้อยคำของนายมิโตชิที่ระบุว่า
นายทาเคโอะมิโซะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์และตราประทับที่นายทาเคโอะได้
ประทับในคำร้องขอถอนฟ้องมิโซะตราประทับของโจทก์ กับนายทาเคโอะมิโซะไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอ
ถอนฟ้องในนามของโจทก์ คำร้องขอถอนฟ้องของนายทาเคโอะจึงไม่มีผลผูกพันโจทก์ สอดคล้อง
กับหนังสือรับรองข้อเท็จจริงพร้อมคำแปลเอกสารท้ายคำร้องขอนำส่งหนังสือยืนยันข้อเท็จจริง
ลงวันที่ 30 เมษายน 2562 ที่ระบุว่า นายมิโตชิในฐานะกรรมการผู้แทนแต่เพียงผู้เดียวของโจทก์ขอ
รับรองว่าโจทก์ไม่มีเจตนาจะถอนฟ้องคดีนี้แต่อย่างใด จึงฟังไม่ได้ว่าโจทก์ขอถอนฟ้องคดีนี้ ฎีกาข้อ
นี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยต่อไปมีว่า จำเลยกระทำความผิดตาม
คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 หรือไม่ โจทก์มีนายมิโตชิ พูจิจิ กรรมการผู้มีอำนาจกระทำการ
แทนโจทก์เป็นพยานเบิกความได้ว่า เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2558 เวลากลางวัน จำเลย
มอบอำนาจให้นายณัฐวัช ยืนคำขอจดทะเบียนบริษัท ม. ต่อสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท
กรุงเทพมหานคร วันเดียวกันนายณัฐวัชยื่นคำขอจดทะเบียน 2 เรื่อง คือให้นายทาเคชิ ออกจาก
ตำแหน่งกรรมการของบริษัท ม. และให้นางสาวชุตินา เข้าเป็นกรรมการแทน กับแก้ไขให้จำเลย
ลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของบริษัท หรือนางสาวชุตินา ลงลายมือชื่อร่วมกับนางสาววิระ
วรรณ และประทับตราสำคัญของบริษัทผูกพันบริษัท จำเลยยังให้คำรับรองต่อนายทะเบียนหุ้นส่วน
บริษัทว่า ได้จัดให้มีการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 6/2558 เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2558 ณ
อาคาร ด. มีผู้ถือหุ้นเข้าประชุมจำนวน 4 คน นับจำนวนหุ้นได้ 10,000 หุ้น โดยจำเลยเป็น
ประธานที่ประชุม ได้มีการบอกกล่าวนัดประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 6/2558 เมื่อวันที่ 20
พฤษภาคม 2558 โดยลงพิมพ์โฆษณาในหนังสือพิมพ์และส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ/ส่งมอบให้แก่ตัว
ผู้ถือหุ้นแล้ว ซึ่งคำรับรองดังกล่าวเป็นความเท็จ เนื่องจากโจทก์ไม่เคยได้รับหนังสือบอกกล่าวนัด
ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 6/2558 ไม่ได้เข้าร่วมประชุม และไม่ได้ส่งตัวแทนหรือ
ผู้รับมอบฉันทะของโจทก์เข้าร่วมประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 6/2558 ดังนั้น การที่จำเลยให้
คำรับรองต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทดังกล่าวจึงเป็นความเท็จ การกระทำของจำเลยทำให้นาย
ทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหลงเชื่อรับจดทะเบียนแก้ไขรายการบริษัทของบริษัท ม.บริษัท อ. โดย
แก้ไขเปลี่ยนแปลงกรรมการจากจำเลย นางสาววิระวรรณ และนายทาเคชิ เป็นให้นายทาเคชิ
ออกจากตำแหน่งกรรมการแล้วให้นางสาวชุตินาเข้าเป็นกรรมการแทน กรรมการชุดใหม่ จึง
ประกอบด้วย จำเลย นางสาวชุตินา และนางสาววิระวรรณ และแก้ไขเปลี่ยนแปลงกรรมการที่
มีอำนาจลงลายมือชื่อผูกพันบริษัทจากจำเลยลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของบริษัท หรือนาย
ทาเคชิลงลายมือชื่อร่วมกับนางสาววิระวรรณและประทับตราสำคัญของบริษัทมาเป็นจำเลย
ลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของบริษัท หรือนางสาวชุตินา ลงลายมือชื่อร่วมกับนางสาววิระ
วรรณและประทับตราสำคัญของบริษัท อีกทั้งการที่โจทก์ไม่ได้รับหนังสือบอกกล่าวเชิญประชุม
โจทก์เสียโอกาสในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกกรรมการหรือเสนอชื่อบุคคลอื่นเข้าเป็นกรรมการคน
ใหม่ ส่วนจำเลยมีตัวจำเลยเป็นพยานเบิกความได้ว่า จำเลยถือสัญชาติญี่ปุ่น ไม่สามารถพูด
ฟัง อ่าน และเขียนภาษาไทยได้ จำเลยไม่มีความรู้ในการจดทะเบียนตั้งและเปลี่ยนแปลงรายการ

ทะเบียนบริษัท นายทาเคชิเป็นผู้ติดต่อว่าที่ร้อยตรีเกื้อกูล ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการทะเบียนต่าง ๆ ว่าที่ร้อยตรีเกื้อกูลเป็นกรรมการของบริษัท อ. บริษัทดังกล่าวเป็นผู้รับผิดชอบจัดทำเอกสารและจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการของบริษัท ม. จำเลยลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มคำขอจดทะเบียนบริษัทจำกัดและหนังสือมอบอำนาจ ที่บริษัท อ. จัดทำโดยทำเครื่องหมายกากบาทไว้ โดยยังไม่มีกรณีสืบพยานที่ เดือน ไม่มีลายมือชื่อของว่าที่ร้อยตรีเกื้อกูล ไม่มีการพิมพ์ข้อความว่าประชุมเรื่องอะไร เมื่อใด และอย่างไร จำเลยลงลายมือชื่อในเอกสารเพราะไว้วางใจและเชื่อโดยสุจริตว่านายความจะดำเนินการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เห็นว่า นายมิโตชิกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์เบิกความยืนยันว่า โจทก์ในฐานะผู้ถือหุ้นของบริษัท ม. ไม่เคยได้รับหนังสือบอกกล่าวนัดประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 6/2558 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2558 และโจทก์ก็ไม่ได้เข้าร่วมการประชุม และไม่ได้ส่งตัวแทนหรือผู้รับมอบฉันทะใด ๆ ของโจทก์ให้เข้าร่วมการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 6/2558 เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2558 ตามที่จำเลยให้คำรับรองในคำรับรองการจดทะเบียนบริษัทจำกัด โดยในเรื่องนี้จำเลยไม่ได้นำเสนอโต้แย้ง เพียงแต่ป้ายเบี่ยงว่าจำเลยลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มคำขอจดทะเบียนบริษัทจำกัดแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนหรือชื่อกรรมการซึ่งลงชื่อผูกพันบริษัทและหนังสือมอบอำนาจ แต่อ่านภาษาไทยไม่ออกและไม่รู้กฎหมายไทย แต่ในเมื่อจำเลยเป็นถึงกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ม. ซึ่งในฐานะเป็นผู้บริหารรับผิดชอบกิจการของบริษัทก่อนที่จะลงนามในเอกสารต่างประเทศขึ้นใด แม้จะยังไม่มีกรณีสืบพยานรายละเอียดของข้อความ จำเลยก็ต้องสอบถามให้ได้ความชัดเจนก่อนที่จะลงลายมือชื่อว่ามีข้อความอย่างไร และจะต้องมีการดำเนินการที่เกี่ยวข้องอย่างไรเสียก่อน ซึ่งก็ปรากฏข้อความเกี่ยวกับเรื่องการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 6/2558 และมีการบอกกล่าวให้ผู้ถือหุ้นทุกคนทราบในเอกสารดังกล่าวแล้ว อีกทั้งจำเลยยังยอมรับนางสาวชุติมาเป็นกรรมการของบริษัทแทนนายทาเคชิกรรมการคนเก่าที่ลาออกไป นอกจากนี้จำเลยไม่ได้โต้แย้งคัดค้านคำรับรองต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทและไม่ได้ดำเนินคดีแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่จัดทำเอกสารดังกล่าวแต่อย่างใด จึงเชื่อได้ว่า จำเลยรู้อยู่แล้วว่าเอกสารดังกล่าวจะนำไปปรorroรายละเอียดอย่างไรบ้างและนำไปใช้เพื่ออะไร อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงเจตนาของจำเลยว่า จำเลยรับรู้เรื่องการยื่นคำรับรองการจดทะเบียนบริษัทและจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนกรรมการซึ่งลงชื่อผูกพันบริษัทต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2558 อันเป็นเท็จแล้ว พยานหลักฐานของจำเลยจึงไม่มีน้ำหนักหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาลงโทษจำเลยในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานและฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จดข้อความอันเป็นเท็จตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 และมาตรา 267 มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยต่อไปว่ามีเหตุสมควรลงโทษจำเลยสถานเบาและรอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยหรือไม่ เห็นว่า จำเลยไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน ความสัมพันธ์ของนายมิโตชิกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์และจำเลยเป็นพี่น้องกัน ทั้งไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้รับความเสียหายในทางเศรษฐกิจจากการกระทำของจำเลยแต่อย่างใด นอกจากนี้จำเลยยังได้แก้ไขด้วยการตั้งกรรมการคนใหม่ให้ถูกต้องตามกฎหมาย ประกอบกับโจทก์ยื่นคำแถลงไม่ติดใจดำเนินคดีแก่จำเลยแล้วโดยขอให้งดโทษจำเลยสถานเบาและรอกการลงโทษ กรณีจึงมีเหตุสมควรรอกการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย แต่เพื่อให้จำเลยหลบจำ เห็นสมควรลงโทษปรับอีกสถานหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย 6 เดือน นั้น เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีแล้ว แต่ที่ใช้ดุลพินิจไม่รอ

การลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วยฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังขึ้นบางส่วน อนึ่ง เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2560 ได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560 มาตรา 4 ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา 137 และมาตรา 267 และให้ใช้อัตราโทษใหม่แทน ปรากฏว่าโทษจำคุกตามกฎหมายเดิมและกฎหมายที่แก้ไขใหม่มีระวางโทษจำคุกเท่ากัน ส่วนโทษปรับตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่มีระวางโทษปรับสูงกว่าโทษปรับตามกฎหมายเดิม ต้องถือว่ากฎหมายที่แก้ไขใหม่ไม่เป็นคุณแก่จำเลย จึงต้องใช้กฎหมายเดิมซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่จำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 (เดิม), 267 (เดิม) การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จัดข้อความอันเป็นเท็จตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 267 (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 6 เดือน และปรับ 6,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี นับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยฟังตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก

องค์คณะ

วยุรี วัฒนวรลักษณ์ · ณรงค์ ประจุมาศ · วรวุฒิ ทวาทสิน

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1967/2566>